

Provinciale Staten

Clustercode PP
Ons kenmerk DOC-00652369
Bijlage(n) -

Uw kenmerk -
Maastricht 28 mei 2024
Verzonden 28 mei 2024

Onderwerp

Mededeling portefeuillehouder inzake natuurcompensatie inzake VDL Nedcar - toezegging 9447

Geachte Staten,

Tijdens de vergadering van de Statencommissie Economie en Samenleving op 22 maart jl. hebben wij toegezegd dat wij u zouden informeren over de stand van zaken van de natuurcompensatie in het kader van de voorgenomen uitbreiding van VDL Nedcar (toezegging 9447).

Alvorens de actuele situatie te schetsen, informeren wij u over de achtergronden en het proces rondom de natuurcompensatie VDL Nedcar.

Proces natuurcompensatie

Zoals beschreven in de Voortgangsrapportages groot project 'gebiedsontwikkeling VDL Nedcar', heeft VDL Nedcar in het kader van de PIP procedure een 'Mitigatie en compensatieplan' laten opstellen. Op basis van het PIP zijn onder meer vergunningen en ontheffingen in het kader van de Wet natuurbescherming verleend. Daarnaast zijn afspraken over de natuurcompensatie tussen VDL Nedcar en de Provincie vastgelegd in een overeenkomst.

Voor de goede orde merken wij op dat in het kader van het PIP aanvullende landschappelijke maatregelen zijn getroffen. Deze staan echter los van de natuurcompensatie en zullen wij in deze mededeling verder buiten beschouwing laten.

Binnen de natuurcompensatie 'gebiedsontwikkeling VDL Nedcar' wordt onderscheid gemaakt tussen compensatie in het kader van de voorgenomen *fabrieksuitbreiding* en daarnaast de voorgenomen *aanpassing van de infrastructuur*.

De verantwoordelijkheid voor de uitvoering en invulling van natuurcompensatie als gevolg van de *fabrieksuitbreiding* ligt bij VDL Nedcar. Voor wat betreft de *aanpassing van de infrastructuur* ligt deze bij de Provincie Limburg.

Gezien de vraagstelling van de Statencommissie ESA gaan wij in de mededeling portefeuillehouder uitsluitend in op de natuurcompensatie in het kader van de voorgenomen *fabrieksuitbreiding*.

Voor meer gedetailleerde informatie over de totale wettelijke- en bovenwettelijke natuurcompensatie in het kader van de gebiedsontwikkeling VDL Nedcar, verwijzen wij u kortheidshalve naar de onlangs gepubliceerde vijfde Voortgangsrapportage VDL Nedcar: [link naar VGR5](#).

Opgave

De natuurcompensatieopgave voor de voorgenomen uitbreiding VDL Nedcar bestaat uit drie sporen:

- Spoor 1. Beleidsregels natuurcompensatie goud, zilver en bronsgroen
- Spoor 2. Houtopstanden (Wnb thans Omgevingswet)
- Spoor 3. Soorten(bescherming) (Wnb thans Omgevingswet)

De fabrieksuitbreiding VDL Nedcar leidt tot de aantasting van 8,53 ha Natuurnetwerk Limburg. Als gevolg hiervan moet 15,43 ha wettelijke natuurcompensatie door VDL Nedcar worden gerealiseerd. Van deze 15,43 ha realiseert VDL Nedcar zelf 8,98 ha. De overige 6,45 ha heeft het bedrijf financieel afgekocht voor een bedrag van € 583.744,- en aan de Provincie overgedragen. Dat deel zal de Provincie realiseren.

Afspraken en uitvoering

Het ruimtelijk spoor en de houtopstanden zijn geregeld in de Natuurcompensatieovereenkomst met VDL Nedcar en bijbehorend mitigatie- en compensatie plan. Tevens worden in dit plan de beschermde (dier)soorten benoemd die aanwezig zijn in het betreffende gebied en de te treffen maatregelen om een gunstige staat van instandhouding te borgen. Deze maatregelen zijn als voorschriften aan VDL Nedcar opgelegd in de verleende Wnb ontheffingen soorten, daarnaast geldt er altijd een zorgplicht. Voor wat betreft de herplantplicht Wnb (thans Omgevingswet) moeten de houtopstanden die in februari 2022 daadwerkelijk zijn gekapt, uiterlijk in februari 2025 zijn herbeplant op andere grond (de compensatiepercelen). De aanvraag 'maatwerkvoorschrift' (ontheffing herplant andere grond) die hiervoor nog moet worden ingediend door VDL Nedcar is op dit moment nog niet door de provincie ontvangen.

Bij (het toezicht op) op de natuurcompensatie in het kader van de uitbreiding van VDL Nedcar vervullen drie provinciale clusters een rol:

- Het cluster Natuur en Water controleert of de kwaliteit van de natuurcompensatie die op grond van het spoor 1 is gerealiseerd, aan de gestelde eisen voldoet.
- Het cluster Vergunningen Toezicht en Handhaving (hierna: VTH) ziet binnen de wettelijke kaders toe op de afgegeven ontheffingen ten aanzien van soorten (flora én fauna activiteit) en houtopstanden en controleert bovendien proactief. Binnen het wettelijk kader controleert VTH op de afgegeven ontheffingen of er geen handelingen plaatsvinden die mogelijk leiden tot een overtreding van relevante artikelen van de Omgevingswet en eventueel vergunning plichtig zijn.
- Het cluster Plattelandsontwikkeling is verantwoordelijk voor de uitvoering van de provinciale opgave natuurcompensatie. Dit betreft in het kader van de fabrieksuitbreiding het door VDL afgekochte natuurcompensatie deel (6,45 ha).

Stand van zaken door VDL Nedcar te realiseren natuurcompensatie

Spoor 1: Beleidsregels natuurcompensatie goud, zilver en bronsgroen

VDL Nedcar heeft aan de noordkant van het bedrijf (de beoogde fabrieksuitbreiding) 8,98 ha natuurcompensatie (o.a. Sterrebos en Populierenbos) gerealiseerd. Daarmee heeft het bedrijf in kwantitatieve zin het deel van de opgave uitgevoerd dat men zelf zou realiseren. Conform de beleidsregel natuurcompensatie worden binnen 10 jaar drie kwalitatieve controles uitgevoerd door het bevoegd gezag. Op 16 augustus 2022 heeft een eerste kwalitatieve controle plaatsgevonden die door een extern bureau is uitgevoerd in opdracht van het cluster Natuur en Water. Hierbij is geconstateerd dat de soorten (aanplant bomen), ligging, oppervlakte en de aantallen conform overeenkomst zijn. Wel is geadviseerd om in 2025 een extra controle uit te voeren in verband met de grote droogte in 2022 en daardoor mogelijk grote uitval van jonge aanplant.

Spoor 2: Houtopstanden (Wnb thans Omgevingswet)

In 2025 zal door het cluster VTH worden gecontroleerd of VDL Nedcar heeft voldaan aan de voorwaarden voor wat betreft de herplantplicht houtopstanden Wnb (thans Omgevingswet).

Spoor 3: Soorten(bescherming) (Wnb thans Omgevingswet)

De door VDL Nedcar gerealiseerde natuurcompensatie is eveneens gecontroleerd voor wat betreft de voorschriften die zijn gesteld in de ontheffingen in het kader van de soorten Wnb.

Als gevolg van de reeds uitgevoerde kap in 2022 zijn verblijfplaatsen en leefgebieden van (dier)soorten verloren gegaan. Er zijn compenserende en mitigerende maatregelen uitgevoerd (conform de Wet Natuurbescherming, thans Omgevingswet) waarmee er nieuwe verblijfplaatsen en leefgebieden (voorafgaande aan het kappen van het Sterrebos en het Populierenbos) zijn gerealiseerd. Op 5 oktober 2022 is hierop een controle uitgevoerd door het cluster VTH. Daarbij is vastgesteld dat slechts ten dele aan de gestelde kwaliteitseisen wordt voldaan. Dit is met name een gevolg van het feit dat een deel van de in 2021 aangeplante bomen (eiken) door stormschade, eikenspintkever (ondanks behandeling) en droogte moeten worden vervangen.

VDL Nedcar heeft een aanvraag ingediend bij GS om deze bomen te vervangen. De aanvraag is nog niet compleet en daarom op dit moment nog in behandeling. In de aanvraag wordt door VDL Nedcar voorgesteld bewust te kiezen voor andere inheemse boomsoorten die klimaatbestendiger en minder gevoelig voor ziektes zijn. Daarmee is tevens sprake van meer variatie en biodiversiteit. Het betreft de wintereik, de kleinbladige linde en de fladderiep. Het aanplanten van deze andere soorten is tevens gunstig voor insecten en levert ook voor de vleermuizen een positief effect, omdat in de linde sneller holtes ontstaan.

Het grootste deel van de voorschriften van beide ontheffingen zijn uitgevoerd (denk aan ophangen vleermuiskasten, realiseren kunstburcht das) en voldoen aan de vereiste kwaliteit. Een deel is nog niet uitgevoerd (denk aan realisatie oud hout eilanden, noord-zuidverbinding voor vleermuizen over N297). Een deel van deze voorschriften zijn nog niet uitgevoerd omdat er geen einddata aan voorschriften gekoppeld zijn. De voornaamste reden is echter omdat voorschriften zijn gekoppeld aan de fabrieksuitbreiding en/of aan de aanleg van de randweg.

Immers, zolang de fabrieksuitbreiding nog niet is gerealiseerd en/of de infrastructuur nog niet is aangepast, kunnen deze voorschriften niet worden uitgevoerd. Dit betekent dat op dit moment nog niet kan worden gecontroleerd of aan alle voorschriften wordt voldaan. Volledigheidshalve merken we op dat

de ontheffing eind 2025 verloopt. Op dat moment kan én zal in alle gevallen een controle worden uitgevoerd.

Stand van zaken door Provincie te realiseren natuurcompensatie

Het door VDL Nedcar aan de Provincie overgedragen deel van de in het kader van de fabrieksuitbreiding te realiseren natuurcompensatie, (6,45 ha) is nog niet geheel gerealiseerd. Dit houdt verband met het feit dat de Provincie er nog niet in geslaagd is om de benodigde terreinen te verwerven binnen het huidige zoekgebied voor natuurcompensatie. Het eerste deel van 0,94 ha is recent gerealiseerd ten oosten van Nieuwstadt in de gemeente Echt-Susteren.

Inmiddels zijn met de gemeenten Echt-Susteren en Sittard Geleen aanvullende afspraken gemaakt om de natuurcompensatie te realiseren. De uitvoering wordt thans voorbereid. Deze compensatie dient samen met de voorgenomen aanpassing van de infrastructuur alsmede de bovenwettelijke compensatie, volgens de inspanningsverplichting uiterlijk op 31 december 2026 te zijn uitgevoerd. De wettelijke natuurcompensatie voor de verbreding van de A2 (op verzoek Rijkswaterstaat) van 3,7 ha is gerealiseerd door de Provincie.

Wij gaan er vanuit dat wij u hiermee voldoende hebben geïnformeerd en beschouwen toezegging 9447 dan ook als uitgevoerd.

Gedeputeerde Staten van Limburg
namens dezen,

S.H.M. Satijn